

IMPLEMENTACIÓ DE MESURES PER A MILLORAR ELS CIRCUITS D'APROFITAMENT D'EXCEDENTS ALIMENTARIS ALS MERCATS I ALS SUPERMERCATS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Projecte “Botiga Solidària” a Cornellà de Llobregat (Catalunya)

Descripció

Cornellà de Llobregat és una ciutat que pertany a la comarca del Baix Llobregat, amb una població de 86.072 habitants (Idescat, 2016). L'any 2011, en el marc dels treballs de definició i desenvolupament del Pla local de prevenció de residus municipals, l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat va impulsar un estudi sobre el malbaratament alimentari a la ciutat. Arran d'aquest treball, l'any següent es va iniciar la campanya “*Cornellà aprofita els aliments*”, un projecte per evitar el malbaratament, fomentant l'aprofitament d'excedents alimentaris i la prevenció en origen. Les accions es van centrar en dos eixos principals:

- La sensibilització dels ciutadans sobre el malbaratament a la llar.
- La creació d'una xarxa de comerços donants i la canalització dels excedents alimentaris.

De retruc, es volia donar resposta a l'augment de la demanda d'ajudes alimentàries com a conseqüència de la crisi econòmica, així com reduir els residus generats.

En un principi, es va dissenyar un Pla d'aprofitament d'excedents alimentaris procedents del sector de la distribució i la restauració, pels voltants de juny de 2016, que es va implantar al Mercat Centre. Inicialment els aliments s'aprofitaven amb l'ajuda d'una entitat benèfica, però posteriorment, i com a iniciativa ciutadana recolzada per l'Ajuntament, es va impulsar la creació d'una Botiga Solidària.

La Botiga va entrar en funcionament el desembre del 2012 i està gestionada per l'Associació *Botiga Solidària*, la qual agrupa una trentena d'entitats locals i funciona gràcies a la col·laboració d'un centenar de voluntaris que hi treballen sota la supervisió del propi Ajuntament. Aquesta associació recull l'excedent d'aliments frescos de diversos equipaments comercials del municipi. Un cop els aliments arriben a la Botiga, l'associació s'encarrega de gestionar-los, d'organitzar els espais, de manipular els productes, de garantir la conservació dels frescos en neveres i, finalment, de distribuir-los a les famílies.

La Botiga obre dues tardes a la setmana i compta amb un centenar de voluntaris que realitzen les tasques de recollida, emmagatzematge, organització de les cistelles i gestió del lliurament.

Producte	1	2	3	4
Tomàquet fregit, 500 g	2	4	4	5
Oli d'oliva, 1 L	1	1	1	1
Tonyina, 120 g	1	1	2	2
Sucre, 1 kg	1	1	1	1
Llet, 1 L	3	4	5	6
Suc, 1 L	1	1	1	1
Brou de pollastre, 1 L	1	2	2	2
Pasta de la sopa, 500 g	1	2	2	2
Macarrons, 500 g	2	3	4	4
Arròs, 1 kg	1	1	2	2
Sal, 1 kg	0	1	1	1
Cigrons secs, 1 kg	1	1	2	2
Mongetes seques, 1 kg	1	1	1	2
Farina de blat, 1 kg	1	1	1	2
Cacau soluble, 400 g	1	1	1	1
Galetes, 500 g	1	1	2	2
Cereals naturals, 500 g	1	1	1	1

Taula 1. Productes lliurats mensualment per la Botiga a cada família segons el nombre de membres. Font: Institut Cerdà a partir de dades de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat, 2014.

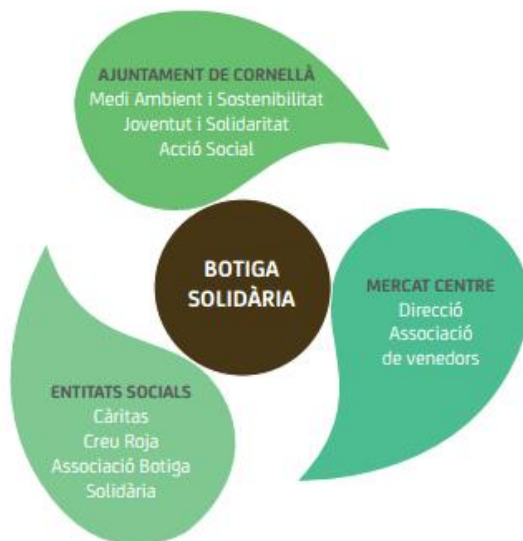

Figura 1. Principals actors del projecte Botiga Solidària a Cornellà de Llobregat. Font: Aprofitar aliments, prevenir residus. Guia d'acció local. L'experiència de la Botiga Solidària de Cornellà de Llobregat, 2014

Figura 2. Botiga Solidària de Cornellà de Llobregat. Font: Ajuntament de Cornellà de Llobregat, 2017.

Resultats

Des del 2012 fins al 2016 la Botiga Solidària de Cornellà de Llobregat ha recollit 32.190,67 kg d'excedents alimentaris (majoritàriament fruites i verdures), 8.566,25 kg dels quals durant el 2016.

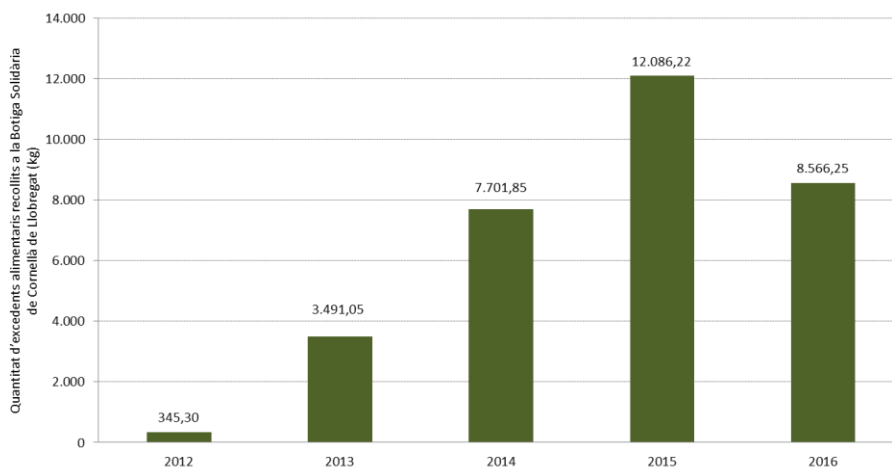

Figura 3. Evolució de la quantitat d'excedents alimentaris recollits a la Botiga Solidària de Cornellà de Llobregat durant el període 2012-2016. Font: Ajuntament de Cornellà de Llobregat, 2017.

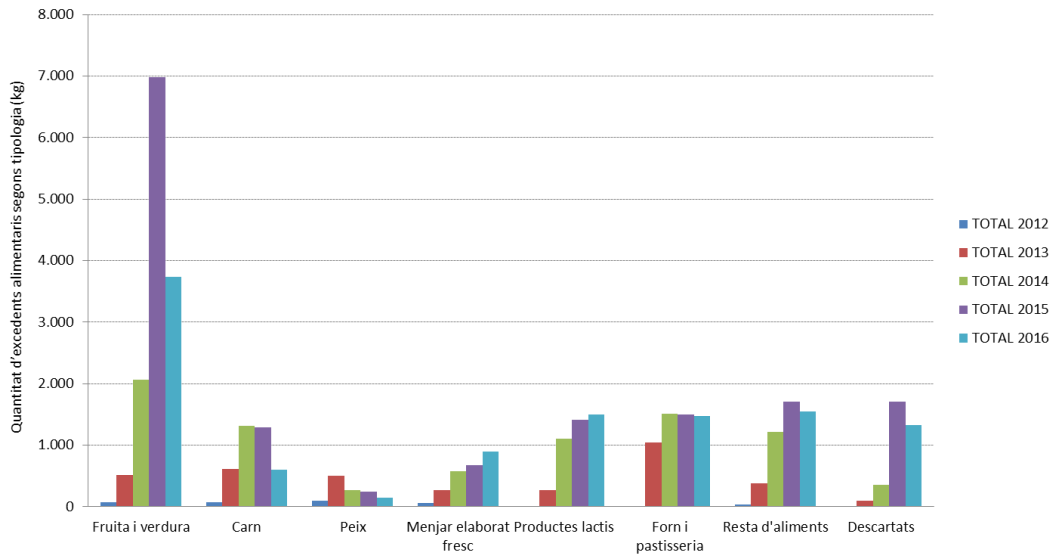

Figura 4. Evolució de la quantitat d'excedents alimentaris recollits a la Botiga Solidària de Cornellà de Llobregat durant el període 2012-2016 segons la tipologia de l'aliment. Font: Ajuntament de Cornellà de Llobregat, 2017.

A Cornellà de Llobregat, els excedents alimentaris es recullen a diferents establiments comercials: Mercat Central, Lidl, Caprabo, Condis, Moliner, així com també als horts. En la figura següent es pot observar l'evolució de les quantitats recollides als mateixos.

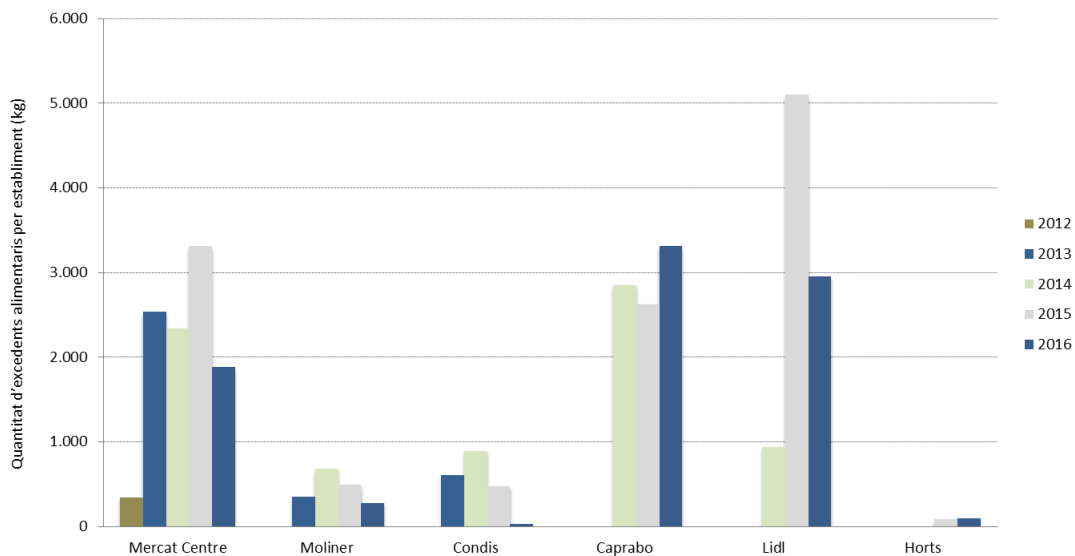

Figura 5. Evolució de la quantitat d'excedents alimentaris recollits per establiment durant el període 2012-2016 segons la tipologia de l'aliment. Font: Ajuntament de Cornellà de Llobregat, 2017.

En relació a la tipologia de famílies i usuaris, la proporció d'homes i dones és molt similar, cosa que contrasta amb el fet que en els menjadors socials a Catalunya el 80% dels usuaris són homes. Per grups d'edat, la franja majoritària és la de 25 a 64 anys, i els nens entre 2 i 12 anys.

Bibliografia d'interès

- Aprofitar aliments, prevenir residus. Guia d'acció local. L'experiència de la Botiga Solidària de Cornellà de Llobregat. Agència d'Ecologia Urbana de Barcelona - Àrea Metropolitana de Barcelona, 2014.

Més informació

Ajuntament de Cornellà de Llobregat

Persona de contacte: Virgínia Vallvé

Contacte: wallve@aj-cornella.cat

